

Sygn. akt VU 2041/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Przybyłko

Protokolant: Ewelina Cyrkot

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 roku w Legnicy

sprawy z wniosku E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 listopada 2012 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 2041/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 20 listopada 2012r. odmówił E. W. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że zgodnie z art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.1999r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy w ilości co najmniej 25 lat. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki nabycia prawa do emerytury ustala się na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia „Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2). Zgodnie z tym wzorem zakład pracy ma obowiązek w wydanym pracownikowi dla celów emerytalnych świadectwie pracy

określić rodzaj pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji w/w rozporządzenia, podać stanowisko pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały właściwego ministra oraz wskazać okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zdaniem organu rentowego E. W. nie spełnia wymienionych warunków, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zakład podał, że wnioskodawca wykazał 11 lat, 3 miesiące i 1 dzień takiej pracy. E. W. na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się stażem ogólnym w wymiarze 26 lat, 8 miesięcy i 5 dni.

Organ rentowy nie uznał za udowodniony jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...)Sp. z o.o. w O.od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r., bowiem przedłożone przez wnioskodawcę zeznania świadków w postępowaniu przed organem rentowym nie mogą stanowić środka dowodowego na potwierdzenie okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca wskazał, że się z nią nie zgadza. Podał, że w okresie zatrudnienia w (...)Sp. z o.o. w O.od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r., (wówczas był to (...)O.) wykonywał pracę kierowcy ciągnika, pracował też jako mechanik w kanałach remontowych, a obecny prezes spółki nie wydał mu świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z uwagi na to, że z dokumentów w aktach osobowych – umowy o pracę - wynika, że był zatrudniony jako mechanik sprzętu rolniczego. Wskazał ponadto, że w okresie od 10 grudnia 1971r. do 24 listopada 1972r. pracował jako kierowca ciągnika w (...)w R., a w okresie od 5 grudnia 1972r. do 31 lipca 1974r. również jako kierowca ciągnika w (...) B.. Na potwierdzenie charakteru wykonywanej pracy wskazał świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Nadto podał, że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie rozwiązał stosunku pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. W.urodził się (...), na dzień stycznia 1999r. udowodnił ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem OFE, jest zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w O..

Organ rentowy uznał wnioskodawcy jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach w okresach od:

- 15.06.1970r. - 30.11.1970r. - (...)R.,
- 9.08.1974r. - 15.03.1976r., - (...)L.,
- 405.1978r. do 31.03.1981r., - (...)R.,
- 22.04.1981r. do 31.07.1984r., - (...)C.(...)O.,
- 1.11.1995r. do 31.12.1998r. - (...) Sp. z o.o. w O..

Jest to okres w wymiarze **11 lat, 3 miesięcy i 1 dnia.**

okoliczności bezsporne

Wnioskodawca w (...)R. był zatrudniony w okresie od 15.06.1970r. do 30.11.1971r. i w całym tym okresie wykonywał pracę kierowcy ciągnika.

d: świadectwo pracy wykonywanej w szczególnych warunkach – akta emerytalne wnioskodawcy k. 15.

Wnioskodawca w okresie od 10 grudnia 1971r. do 24 listopada 1972r. pracował jako kierowca ciągnika w (...)w R.. Był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. Rozwoził wapno, cement, a także węgiel i nawozy na zamówienia rolnikom indywidualnym. Materiały budowlane woził z wagonów kolejowych, była to praca wykonywana przez cały rok, niezależnie od pory roku i warunków pogodowych. Okres ten wynosi **11 miesięcy i 16 dni**.

d: - dokumenty w aktach osobowych wnioskodawcy (świadcstwo pracy),

- wyjaśnienia wnioskodawcy k. 46.

W okresie od 5 grudnia 1972r. do 31 lipca 1974r. wnioskodawca był zatrudniony jako kierowca ciągnika w (...) B., w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował w grupie budowlanej, która świadczyła usługi przez cały rok. Woził materiały budowlane : cement, wapno, cegły na budowy na teren: P., T., K., R., M.. Nie wykonywał prac polowych. Jest to okres w wymiarze **1 roku, 7 miesięcy i 27 dni**.

d: - dokumenty w aktach emerytalnych wnioskodawcy,

- zeznania świadków S. J. k. 45v,

E. J. k.45 v.

Wnioskodawca od 2 maja 1988r. do nadal jest zatrudniony w (...)Sp. z o.o. w O.(w początkowym okresie był to (...)C., przekształcony w spółkę (...))Wnioskodawca został zatrudniony jako zacierowy na gorzelnii. Z dniem 1 lipca 1988r. wnioskodawca został przeniesiony na stanowisko mechanika maszyn rolniczych. Od 1 listopada 1991r. wnioskodawcę przeniesiono na stanowisko p.o. kierownika (...)a od 1 maja 1992r. na stanowisko mechanika warsztatowego. Na tym stanowisku wnioskodawca pracował do 30 kwietnia 1995r. Na gorzelnii wnioskodawca pracował przy remoncie, nie jeździł wówczas traktorem.

d: - dokumenty w aktach osobowych wnioskodawcy (...) (umowa o pracę, kolejne angaże, świadectwo pracy),

- wyjaśnienia wnioskodawcy k. 46.

Wnioskodawca nie otrzymał od pracodawcy świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach za okres zatrudnienia od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.1999r.) osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

W sprawie bezspornym był fakt, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, na dzień złożenia wniosku nie jest członkiem OFE, pozostaje w stosunku pracy oraz ukończył wiek 60 lat.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zaznaczyć przy tym należy, że okres ten może przypadać wyłącznie do dnia 31 grudnia 1998r. (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnia tego warunku, ponieważ nie udowodnił wymaganego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uznał za udowodniony jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w O.od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r., bowiem przedłożone przez wnioskodawcę zeznania świadków w postępowaniu przed organem rentowym nie mogą stanowić środka dowodowego na potwierdzenie okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawca nie zgodził się z treścią zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią § 2 Rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zakład pracy winien wydać pracownikowi zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, opierając się wyłącznie na posiadanej dokumentacji. Dokument taki jest podstawowym dowodem wykonywania tego rodzaju pracy dla organu rentowego rozpoznającego wniosek o emeryturę. Natomiast nie ulega wątpliwości – w świetle stanowiska reprezentowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego – że w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984r., III UZP 48/84, niepubl.). Również w uchwale z dnia 10 marca 1984r. (III UZP 6/84, niepubl.) Sąd Najwyższy wyraźnie orzekł, że okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą być ustalone w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż zaświadczenie zakładu pracy.

Stanowisko to pozostaje w zgodzie z przepisem § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, który stanowi, że „okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Z tej przyczyny w rozpoznawanej sprawie Sąd uznał za dopuszczalne dowodzenie przez wnioskodawcę faktu zatrudnienia w szczególnych warunkach wszelkimi dostępnymi w procesie cywilnym środkami dowodowymi, w szczególności przy pomocy dokumentów zgromadzonych w jego aktach osobowych, zeznań świadków. Zaznaczyć jednak należy zaliczenie nieudokumentowanego okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach przy braku odpowiedniego świadectwa pracy wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Zeznania świadków , choćby ze względu na znaczny upływ czasu podlegają weryfikacji co do zgodności z prawdą w kontekście całokształtu materiału dowodowego jak: dokumentacja pracownicza w postaci umów, angaży.

W tej sytuacji należało rozważyć, czy w okresie zatrudnienia wnioskodawcy od 1 stycznia 1992r. do 30 kwietnia 1995r., w (...) w O.wykonywał on prace w szczególnych warunkach. Sąd nie uznał tego okresu pracy jako pracy w szczególnych warunkach mimo twierdzeń wnioskodawcy iż wykonywał pracę traktorzysty. Sąd nie dał wiary twierdzeniom wnioskodawcy i zeznaniom świadków P. B.i L. Ł..

Z dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych wnioskodawcy jasno wynika, że w tym czasie pracował na gorzelni, początkowo jako zacierowy, następnie p.o. kierownik gorzelni a następnie jako mechanik na warsztacie. Sam wnioskodawca przyznał, że „ na gorzelni pracowałem jako mechanik, przy remoncie, nie jeździłem traktorem”. Zdaniem Sądu świadkowie nie mieli wyczerpującej wiedzy na temat wykonywanej przez wnioskodawcę pracy, ich zeznania bowiem były sprzeczne z wyjaśnieniami ubezpieczonego. Nie znalazły też potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej, która jest w zasadzie pełna i wyczerpująca.

Sąd uznał natomiast okres zatrudnienia wnioskodawcy od 5 grudnia 1972r. do 31 lipca 1974r. E. W.był zatrudniony wówczas jako kierowca ciągnika w (...) B., w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował w grupie budowlanej, która świadczyła usługi przez cały rok. Woził materiały budowlane : cement, wapno, cegły na budowy na teren: P., T., K., R., M.. Nie wykonywał prac polowych. Jest to okres w wymiarze **1 roku, 7 miesięcy i 27 dni**.

Sąd uznał też jako pracę w szczególnych warunkach okres od 10 grudnia 1971r. do 24 listopada 1972r., kiedy to wnioskodawca pracował jako kierowca ciągnika w (...) w R.. Był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. Rozwoził wapno, cement, a także węgiel i nawozy na zamówienia rolnikom indywidualnym. Materiały budowlane woził z wagonów kolejowych, była to praca wykonywana przez cały rok, niezależnie od pory roku i warunków pogodowych. Okres ten wynosi **11 miesięcy i 16 dni**.

Jak wynika ze zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności z treści zeznań świadków: S. J. i E. J., wyjaśnień wnioskodawcy oraz dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych i aktach ZUS, wnioskodawca w tym okresie zatrudnienia była pracą kierowcy – ciągnika, traktorzysty. Zeznania świadków są jasne, spójne i znajdują potwierdzenie w dokumentacji z akt osobowych wnioskodawcy.

Prace kierowcy ciągnika są wymienione w Wykazie A, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Dziale VIII pod poz. 3.

Łącznie więc, Sąd uznał wnioskodawcy okres w wymiarze **2 lata, 7 miesięcy i 13 dni** pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a nadto zaliczył pozostały okres wymieniony w świadectwie pracy z 14 maja 2012r. (**tj. do 30 listopada 1971r.**) a więc **1 rok**.

W tej sytuacji, łącznie z okresem wykazany w zaskarżonej decyzji, wnioskodawca udowodnił **14 lat, 10 miesięcy i 14 dni** pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Tym samym, w ocenie Sądu, wnioskodawca nie udowodnił, że legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, a tym samym nie spełnia wszystkich warunków do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.